

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 19. vel. travna 1882.

List 20.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersčanstva. III.

2. Sv. Alojzij.

(Dalje.)

c) Alojzij se mora zopet ločiti od matere.

Po dokončani vojski je bil Alojzijeve oče poklican na španski dvor in se je tam skor dve leti mudil. Še le h koncu l. 1576 se je mogel verniti k svojim na Kastilijansko. Vsi so se razveselili njegovega prihoda. Tudi njemu se je serce vzradovalo, ko je čez toliko časa zagledal svoje ljubljene. Posebno ga je veselilo, da je bil Alojzij med tem časom tako napredoval. Kazal je namreč v vseh rečeh nenavadno razumnost, in nekaj častitljivega in postavnega se mu je videlo v vsem obnašanji. Le to visokorodnemu očetu ni bilo všeč, da je bil njegov pervorojeni zgubil vse veselje za vojaško čast in posvetno slavo. Zdel se mu je sploh prerahločuten.

Zato koj sklene, da ga bo poslal drugam v šolo, berž ko njegov brat Rudolf sedmo leto spolni, da bosta skupno preskerbljevana. Odloči se za Florenco, glavno mesto Toškansko, zato ker mu je bil toškanski nadvojvoda Frančišk Mediči soroden prijatelj in ker se je tam naj lepša laščina govorila, da bi se je priučila tudi sinova.

Zopet se začne prebritka žalost za dobro materno serce, ki se ima ločiti od svojih ljubljenih sinov za nedoločeni čas. Zeló jo skerbi, kako bo pri tujih ljudéh poskerbljeno za nedolžni dušici. Za Alojzija bi se tako zeló ne bala, kakor za bolj živega in manj bogoljubnega Rudolfa. Pri odhodu še enkrat z materno skerblijivostjo opominja Lojzeka, naj ostane sam stanoviten in naj bo tudi mlajšemu bratcu zvest vodnik z lepim zgledom, z dobrim svetom in podukom. Oče ju spremi, mati pa ne more gledati odhajajočih; v sobo hiti, poklekne, joka in moli.

Bilo je že konec aprila 1577. Zarad očetove bolehnosti gredó za nekaj časa še v toplice, potem se napotijo v Florenco. Ker je bila takrat po več mestih nalesljiva bolezen, jim vhod ni dovoljen; zato ostanejo zunaj mesta za nekaj časa pri bratu že omenjenega od-

gojitelja Alojzijevega. *) Pa treba je bilo le nadvojvodu naznaniti in nič več se jim ni branilo; še le prav z veliko častjo so bili sprejeti. Nadvojvoda je celó izrekel željo, Alojzija in Rudolfa na svojem dvoru imeti. Pa oče si ne upa sprejeti te ponudbe, ker želi, da bi bolj samotna ostala in se lože učila. Zato se jima odloči v „Angeljskih ulicah“ neka palača **) za stanovanje in le o praznikih naj bi smela obiskovati nadvojvoda. Učen pobožen duhoven jima je učenik, za spovednika je Alojziju odmenjen prednik Jezusove družbe, tudi drugo spremstvo ostane, kakor je primerno njunemu visokemu stanu. Oče gre spet nazaj na svoj grad.

Ta pot se je bivanje v tujem kraji Alojziju vse srečniše obneslo, kakor pervikrat. Tukaj je v bogoljubnosti tako napredoval, da je spoznal sam Florenco za mater svoje pobožnosti.

Kmalí po prihodu se je začel za dolgo spoved pripravljati in sicer s tako terdno vero, s tako vročo ljubeznijo božjo in s tolikim kesanjem, da je v omedlevice padel pred spovednikom.

Njegov odgojitelj hitro priskoči, ga odnese iz cerkve in skerbi, da si kmali zopet opomore; pa opominja ga, naj ne bo preobčutljiv, da ne bodo mislili, da nima nič serčnosti. „Oh, predragi prijatelj!“ odgovori angeljski otrok, „Bog je tako dober in jaz sem ga tako hudo žalil“.

Res se je imel za naj večega grešnika in tekle so mu obilne solze. Prosil je priserčno Boga, naj mu dá toliko moči, da bo mogel spoved na novo opraviti. Bog ga usliši. Nekaj dni potem serčno opravi „skesano obtoženje“ vsih napak svojega celega življenja. Pozneje je pravil, da mu je ta spoved dala nezmerno tolažbo.

Pervo spoved je bil že doma opravil, a v Florenci je začel bolj pogosto hoditi k spovedi. Skerbno je svojo

*) Soba, v kateri je Alojzij bival, je bila poznej spremenjena v kapelico, kjer se smé tudi o praznikih sv. maša brati. Tam so še hranjene ostroge, ki jih je rabil devetletni svetnik jahaje na sprehod. Mnogo jih je bilo že čudežno ozdravljenih po teh svetinjah.

**) Nad vhodom je bila poznej postavljena podoba sv. Alojzija, in na marmorni plošči zapisano, da je v tej hiši nekđaj stanoval sv. Alojzij. Tudi tū je dovoljeno maševati. In ulice „degli Angeli“ so še le po njem dobile pravi pomen.

vest spraševal, ne le o grehah, ampak tudi to je pre-mišljal, od kod prihajajo in kako se poboljšati.

Veliko ni mogel najti z naj večjo skerbjo. Objo-koval je le obojo napako prvih otročjih let. Vendar tudi zdaj se mu je zdelo, da ima še dve napaki. Za prvo je spoznal to, da se mu lahko vzdigne nejevolja in nepoterpežljivost; čeravno je ne kaže v obrazu ali besedi, a znotraj ga vznemirja. Vzrok temu je bila na-torna kervnost in živost. Da bi se odvadil, je rabil ta-le pripomoček. Prevdarjal je kako gerdo in ostudno je jezi se vdati, ker človek ni več sam svoj gospodar, do-kler je jezen, in toraj dela reči in govori besede, ki se mu samemu studijo potem, ko je jeza prešla. Sklene tedaj terdno, za vselej to napako iz serca iztergati. Z Božjo pomočjo je tolikanj premagal samega sebe, da ne le na zunaj, ampak tudi v sercu ni nikdar najmanjše nejevolje terpel.

Druga napaka se mu je zdela to, da so mu včasih v pogovorih ušle besede, ki bi utegnile kakor koli bliž-njega žaliti in njegovi časti škoditi, čeravno so bile komaj odpustljivi grehi. Tudi tega se je hotel znebiti. Odte-goval se je zato razveseljevanju in pogovorom svojih prijateljev doma in drugod. Bil je naj raji sam in od-ločen, da bi nič ne slišal ali ne rekel, kar bi manjšalo čistost vesti. Če se mu je reklo, da je v tej reči pre-boječ ali prenapet, se za take besede ni zmenil.

Tako se je vojskoval zoper vsak naj manjši greh; a enako pridno je obdeloval nasprotno polje, polje ker-ščanskih čednosti.

Ob tem času mu pride nekikrat bogoljubna knji-žica v roke, katero je bil spisal nek pater iz Jezusove družbe. Ta knjižica mu je bila neznansko všeč, ker je bilo v njej tako lepo brati o skrivnostih sv. rožnega venca, o življenju in terpljenju preljube Matere Božje. Zdaj se mu še bolj vname ljubezen do Marije. Njegove besede postanejo žive in govorjenje se razname, če le začne o Mariji govoriti. Rad bi bil vsa serca raznel s tisto ljubeznijo, katero je sam čutil do brezmadežne Device.

Bila je pa v Florenci neka Marijna cerkev in v tej cerkvi čudežna podoba Marijnega oznanjenja. Vse verno ljudstvo je imelo veliko češčenje in zaupanje do Matere Božje v tej podobi. Tudi Alojzij je že mnogo-krat klečal in molil pred njo.

Nekega dne pride spet v cerkev Marijnega ozna-njenja in začne brati v svoji priljubljeni knjigi. Naenkrat preneha, jame premišljati, vpre oko v častljivo podobo ter se poprašuje, kaj bi vendar mogel storiti, da bi bilo nebeški Kraljici posebno všeč. Neutegoma mu pride na misel, svoje devištvo v obljubo Mariji posvetiti. Deset-letni deček obljubi, da hoče po Marijnem izgledu vse življenje čist in deviški ostati. To obljubo je zvesto spolnoval do smerti.

Kako zelo všeč je bil Materi Božji ta dar angelj-skega otroka, lahko sodimo po obilnih dobrotah, ktere je prejemal iz njene materne roke. Sprejela ga je v svoje posebno varstvo. Sprosil mu je milost od Boga, da celo življenje ni imel nikakoršnjih skušnjav zoper sveto čistost, ne na telesu ne na duši, čeravno je bil bolj žive nature.

Alojzij se je pa tudi sam vrednega skazal tolikega nenavadnega varstva Marijnega. V nadaljnem popisovanju boste imeli večkrat priliko prepričati se, s kolikim za-tajevanjem in premagovanjem, s koliko nadzemeljsko pridnostjo in gorečnostjo si je odkupil najdražji biser, neomadežani deviški venec.

Od tistega dne je začel zlasti strogo na svoje oči paziti. Ničesar ni hotel nikoli pogledati, kar bi mu bilo moglo v naj manjšem oziru nevarno biti. Kadar je šel po ulicah ali na sprehod, se nikdar ni radovedno oziral

okrog, naj raji je imel oči pred seboj v tla obrnjene. Z osebami družega spola brez potrebe ni govoril, in če je bil po dolžnosti primoran govoriti, ni dotične osebe nobenkrat v obraz pogledal.

Svojim učnikom je bil z detinsko ljubeznijo vdan in vbogljev za vsako besedo. Učil se je z vestno na-tančnostjo in s tem večjo gorečnostjo, ker je imel vedno neko notranje čutilo, da se bo kdaj posvetil redovnemu življenju. Sicer ni v tej reči še nič odločnega sklenil, pa je vendar mislil in upal, da ga bo Bog poklical.

Brata Rudolfa, ki ni bil tako priden in vbogljev, je večkrat ljubeznjivo opominjal, kakor je bil pri od-hodu materi obljubil. In njegovo krutko svarjenje ni bilo brez vspeha.

V posebno hvalo in čast mu je prištevati tudi ve-lika ponižnost do služabnikov in sploh do domačih. Aloj-zij, čeravno grofovski sin, ni nikoli zapovedoval, rekoč: „Stori to ali ono“, ampak vselej je le prosil: „Ali bi vam ne bilo odveč nadležno, če bi to ali ono hoteli sto-riti?“ ali pa: „če vam ni težavno, bi želel, da storite“ itd. Te in enake besede je izgovarjal tako ljubeznjivo in pohlevno, da so se služabniki skor sramovali in pro-sili ga, naj jim kar zapové, kadar kaj potrebuje. Tudi odgojitelj ga opomni, naj ne ravna tako rahlo z njimi. „Seveda“, odgovori Alojzij, „bi lahko tudi jaz zapove-doval, pa si večkrat mislim, kako ni nič razločka med truplom knezovim in hlapcevim. In mislite li, da bi se mi bolje streglo, ko bi zapovedoval?“ Prav je odgo-voril; ravno z ljubeznjivo krotkostjo si je serca vsih pridobil. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Šent-Vida nad Ljubljano. (Sprejem in vpeljava novega župnika č. g. Andreja Volca. [Konec.]) Drugi dan pričele so se z novega priprave za slovesno vpeljevanje v cerkev, kajti do zdaj so bile vse priprave le za zu-nanost, v cerkvi je bilo pa še brez olupšave. In zopet tu se je sijajno pokazala skoraj neprekosljiva vnetost Šent Vidčanov za lepo farno cerkev. Nekatere dekleta omislile so prelepo in dragoceno preprogo za stopnjice pred velikim altarjem. Druge so nakupile umetnih, prav živo po naturi posnetih cvetic in šopkov za altar. Vele-spoštovana Pežjakova hiša iz Dravelj poslala je za cer-kev neki prelep in drag kinč, kakor tudi enako za duhovsko hišo. Dekleta spletale so nove vence za cer-kev, zlasti so zato vnete bližnje cerkvene sosedo. Gospod Lovrenc Vodnik iz Podutika poslal je nad 50 smrečic, da so se krog cerkve in na potu proti farovžu postavile. Cerkev je bila tako krasno olupšana, da je bilo sploh govorjenje med ljudmi, da take lepote še niso vidili v naši cerkvi. Gospod Anton Belec, misleč si, da bi bilo še vse premalo lepo, je splezal celó verh zvonika, in je tikoma pod jabelkom obesil štiri zastavice. Nam se je zdela skoraj prevelika taka pogumnost, brez vsake naj manjši pomoči plezati na tako visoki zvonik. Karkoli je kdo premogel, je storil, da bi se slovesnost, kolikor mogoče, velikansko izveršila.

Zaželjeno nedeljo je vreme bilo najkrasnejše, kakor da je še nebo veselje delilo z osrečenimi Šent-Vidci.

Duhovnih tovaršev gospod očetovih se je mnogo zbralo, med njimi štirje sošolci, ki so potem tudi go-spodu očetu pri sv. maši stregli. Vidili smo tudi preča-stitega gospoda stolnega dekana J. Volca, bližnjega sorodnika našega gospoda novega župnika, in msg. L. Jerana, starega prijatla naše fare.

Ob desetih pomikal se je veličastni spreved od farovža proti cerkvi. Ko je dospel spreved v cerkev,

zapeli so na koru slavnostno himno po Riharjevem, in potem „Veni sancte Spiritus“ po Foersterjevem napěvu. Potem so stopili na leco preč. g. kanonik in dekan A. Urbas, ki so v jako premišljenem in praktičnem govoru prav z domačo besedo slikali dolžnosti župnikove do farmanov, in dolžnosti farmanov do gospoda očeta. Pobleвно obnašanje in razumljiva beseda preč. gosp. dekana je bilo vsem prav všeč. — Po pridigi pričela se je sv. maša. Petje na koru so gospodje prav hvalili (in je bilo res vse hvale vredno. Vr.). Pele se je strogo liturgično, z ozirom tudi na praznik sv. Stanislava, ki se je ta dan cerkveno obhajal.

Pri svatovskem obedu v duhovščini verstile so se razne napitnice. Novi gospod-oče napili so prvi, in sicer premil gospodu knezo-škofu in slavnemu stolnemu kapiteljnu. Za njimi preč. g. dekan Urbas novemu gosp. župniku, in potem nasprotno gospod-oče preč. g. dekanu. Preč. stolni dekan g. Volc so posebno ginljivo napili šentviški srenji in naznanili zahvalo, da so njihovega sorodnika tako lepo sprejeli ter povdarili, da je to lepo znamenje njih žive vernosti, ko duhovne tako serčno spoštujejo. Mons. Jeran svetemu Očetu Leonu XIII, in č. g. župnik Blaž Artelj iz Kranjske gore pa presvitlemu cesarju Frančišku Jožefu.

Prelepe slovesnosti bile so končane s popoldanskim žmarničnim opravilom ob tréh. Precej po prihodu so se novi gosp. župnik prikupili šentvičanom, ko so naznanili geslo z besedami: „Hodil bodem po stopinjah svojega prednika, ranjkega gosp. župnika Antona Potočnika, kar mi Bog pomagaj!“ — Bog jih nam ohrani mnoge mnoge leta v zadovoljnosti in vsestranski sreči!

Ker je ravno prošnji ali križev teden, ko se zlasti zdaj po vsem svetu prosi tudi za blagoslov iz nebés za poljša, in hočejo tudi novi gospod župnik obširno svoje polje obdelovati; toraj recimo k sklepu: „Ljubi Bog obilno blagoslovi vse duhovno in natorno polje šentviške duhovnije in vesoljnega svetá!

Pod Čavnom, 12. maja. (*Spomin na rimsko popotvanje. Bratovščina ss. Cirila in Metoda.*) Naglo pač in urno verti se koló časa dalje in dalje. S časom verti se dalje pa tudi svet in njega veselje in žalost. Vse mine, naj bo še tako lepo in prijetno, enako dišeči cvetici, ki danes še cvete, jutri je več ni. Na tem svetu ni nič stanovitnega. — Preteklo poletje bili smo na božji poti v Rimu. Kdo bi verjel? — in vendar približuje se že obletnica veselega istega romanja. No pa, dragi soromar, se li še spominjaš tiste poti in slavnega Rima? Gotovo, da se. In kdo izmed nas bi se tega ne spominjal? Kdo bi se ne spominjal rimskih znamenitosti, krasnih starodavnih in novih spominkov, veleslavnih naprav itd.? Kdo bi se živo ne spominjal veličastnih cerkvá, ogromnih bazilik sv. mesta? Kdo bi se ne spominjal zlasti glave vsih cerkvá, bazilike sv. Petra? Kdo bi se v duhu večkrat ne sprehajal po njenih nezmernih prostorih ter ne občudoval in ne gledal Mihelangelovih neumerljivih děl po stenah čez vse krasnih, velikanske kuple? Kdo bi se dalje ne spominjal nepozabljivega sprejema pri sv. Očetu, ginjenja vseh romarjev v trenutku, ko smo zagledali pastirja vseh pastirjev, veličastnega spreveda in spremstva, s katerim so bili v dvorano prineseni? Komu bi ne bila vedno v spominu prekrasna papeževa straža? Kdo bi kedaj mogel pozabiti veselih in svetih tistih ur, ko smo romar za romarjem: zdaj duhoven, zdaj kmet, zdaj mni, zdaj knez, zdaj ponižna kmetica, zdaj visoki general, stopali pred sv. Očeta in svetinje na njegovi nogi poljubovali? Komu ne doné po ušesih mile besede prevzvišenega papeževga govora? Kdo izmed nas bi več pred očmi ne imel ljubeznjivega sv. starčka, ko so po dokončani avdijenci

z nami šli od trona svojega do vrat, kakor pastir med svojimi ovčicami? Mislim in vem za gotovo, da ga ni izmed nas, kateremu bi se to v spominu ne ponavljalo? Pri meni ga ni dneva, da bi s svojim duhom več ali manj po Rimu ne hodil? In kakor pri meni, tako gose tudi pri marsikterem družih soromarjev vresničuje laški pregovor: „l' appetito viene mangiando“, t. j. zdaj, zdaj vzbujajo se še le prav želje po Rimu. Pa preidem naj k stvari, o kateri je moj namen pisati. — Leon XIII, kakor znano, so slovanski rod neizrečeno lepo sprejeli in počastili. Pokazali so s tem celemu svetu, da ljubijo naš narod, da narod ta je mogočen, častit in velik narod, narod, ki je vreden časti in spoštovanja, narod, ktereга čaka slavna bodočnost. Kakor Leonova enciklika, „Grande munus“, tako ostane tudi sprejem slovanskega naroda neizbrisljiv v zgodovini vseh časov. Le škoda, da ravno ta narod, ki šteje čez 90 milijonov, je v verskem pomenu tako needin, tako razkosan. To pa ravno nagnilo je Njih Svetost k povišanju slovanskih aposteljnov ss. Cirila in Metoda, da bi se z Božjo in teh bratov sveto pomočjo vsi mnogobrojni, različni rodovi slovenski združili s katoliško Cerkvijo, spoznali in sprejeli njenega poglavarja v Rimu, da bi tako s časom bil le en hlev in en pastir. „Z enodušno molitvijo“, rekli so sv. Oče v svojem govoru do Slovanov, „prosimo ss. Cirila in Metoda, naj dobrotno blagovolita z nebés braniti slovanske narode ter izprositi od Boga enim stanovitnost, razsvitljenje drugim, da naj gorečnost medsebojne ljubezni v vseh sercih vnemata, sovraštva, prepire, zavidnosti pa od dedovine Gospodove odvrčata. Pred vsem naj Bogu priporočujeta oni narod, ki po številu, mogočnosti in bogastvu ima največo veljavo, in kateri ju časti za svoja aposteljna, ki pa je zvezo pretergal, po kateri sta ga bila ravno ta aposteljna zedinila s sv. Petrom in rimsko Cerkvijo.“ In sveta dolžnost Slovanov katoliških sploh in nas Slovencev posebej je in mora biti do bratov naših, še v sponah razkolništva živečih in zdihajočih, do bratov zmotenih in po krivi poti tavajočih, do bratov, stanujočih po širjavah nezmérne Rusije, Moldave, Bosne, Valahije in Bolgarije, do bratov Rusinov itd.: — ktera dolžnost? ... Moliti zanje, moliti eden za drugega, prositi slov. apost. Cirila in Metoda, da bi brate te naše in sestre rešila in odvezala pogubnih verig razkolništva in jih zopet, kakor svoje dni, pripeljala v naročje sv. katoliške Cerkve. In v ta sveti namen pripomogla bi najbolj bratovščina sv. Cirila in Metoda, vstanovljena po r. škofu Slomšeku, ki meri ravno na spreobrnjenje slovanskih bratov k edinosti sv. Cerkve. Ta bratovščina, povsod in tudi v najmanjši občini razširjena, koristila bode gotovo veliko in veliko k združevanju ločenih dražih bratov, in s pomočjo Najvišega, ki narode vse vlada, k mogočnosti sv. matere katoliške Cerkve. Pogoji so kaj labki. Slehern ud meli vsak dan Očenaš in Češna-Marijo s pristavkom: „Ss. brata Ciril in Metod, za nas Boga prosita!“ Vsak prejme tudi primérno podobico ssv. Cirila in Metoda. V bratovščino se zapisuje pri sv. Jožefu v Celju, ali tudi pri vredništvu „Zg. Danice“. Bratovščina ta je bila od Pija IX l. 1852 poterjena in z obilnimi odpustki obdarovana. Razširjena je že močno ne le po Slovanskem, ampak tudi po Moravskem, Češkem, Nemškem, Ogerskem itd. Skerbimo da razširi svoje veje čedalje bolj na vse strani. Delajmo, kolikor nam je v močéh, da brate svoje, v naročje sv. matere katoliške Cerkve po ss. Cirilu in Metodu pripeljane, odtergane pa po Fociju in Cerulariju, zopet zjedinito in materi svoji izročimo. Delajmo za narod, ki je mogočen, za narod, kateremu tiče in pripada prihodnost po božjih in človeških pravicah, za narod, ki je po besedah sv. Očeta prihranjen za posebne namene! Molitev združena veliko pomaga. „Resnično vam povem,

pravi naš Gospod, ako se dva izmed vas zedinita na zemlji, se jima bo, za katero reč koli prosita, zgodilo od mojega Očeta, ki je v nebesih. Zakaj kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi.“ Molimo, molimo, da se napolni tužni prepad med kristjani vzhodnje in zahodnje cerkve, ki že blizo tisoč lét žalostno zeva in se napolniti ne dá, ako Bog ne pomaga.

Z Dunaja, 9. majnika. (Rusi Marijni častivci.) Prebravši v zadnjih dveh listih „Zg. Danice“ spis „Rusija in Rim“ sem si tudi jaz namenil nekaj besed o Rusih zapisati. Neki pisatelj v „Marien Blüthen“ *) pravi: Rusi so se že v sredi keršanskih stoletij ločili od edinosti sv. Cerkve; pritisk carove vlade njim ne pusti priti do spoznanja, kaj so zgubili; upati je pa, da bodo enkrat pot proti Rimu vendar našli in se z nami zedinili, ker velika in prava ljubezen do Božje Matere jim je ostala v srcih do današnjega dné. V prepričan e tega se ozrimo v poglavitno rusko mesto Petrograd. V lepi poldrugo uro dolgi Nevski ulici stoji ena naj večí petrograških cerkev, Mariji Devici posvečena. Ta veličastna cerkev je po večem podobna cerkvi sv. Petra v Rimu. Cesar Peter I je dal lepo Marijno podobo iz Moskve vanjo prenesti, kjer se še vedno hrani in veljá za eden naj dragocenejših spominkov ruske države. Rusko ljudstvo vsih stanov se v potrebah obilno k nji zatéka pomoči prosit. Poglejmo v Moskvo. Tam je velikansk spominek Marijnega češenja, to je, cerkev „Vspenje Bogorodice“ (Marijnega vnebovzvetja). Tukaj navadno se dajejo ruski cesarji maziliti in kronati. Ta cerkev je posebno lepa in imenitna. V sredi nje visi sreberna krona z 48 svetilnicami in tehta 1560 kgr. (kacih 28 stotov). V Kazanu, znanem mestu v Aziji, je podoba Matere Božje v cerkvi nekih redovnic, kamor vsako leto dohajajo velike trume Rusov. Jaroslov poleg Volge je že mnogo stoletij zbirališe Marijnih častivcev. Leta 994 so bili Tataři Rusko napadli. Veliki knez ni mogel v tisti naglici zadosti vojakov skupaj spraviti, da bi se močnemu sovražniku v bran postavil. Zato prosi Marijo za njeno varstvo; ukazal je podobo Matere Božje iz Jaroslava, katero so že takrat močno častili, prinesli v Moskvo. Gre ji skorej z vsemi prebivalci Moskve naproti. Neobmoljivo ljudstvo kliče in prosi Marijine pomoči. Sovražnik res ni mogel naprej in Marijni priprošnji Rusi pripisujejo otenje Moskve. V zahvalo je dal veliki knez cerkev zidati pred mestom, kjer je bil z ljudstvom Marijini podobi naproti prišel. V samostanu, imenovanem Pečura, je Marijna podoba, še posebno znamenita zato, ker Rusi jo morajo imeti, če tudi kip (štatva), oni pa navadno ne terpijo drugačnih, kakor le slikane podobe; pravijo, da ta je iz nekega drevesa zrastle.

Dalje je na Severu ne daleč od mesta Novigrada Marijna podoba, h kateri iz daljnih krajev romajo. Ravno tako na Jugu v samostanu Kaplunosa. Še celó v tako merzli Sibiriji je veliko Marijnih častivcev; v tergu Abalaku je Marijna podoba, pri kateri se shaja vsako leto na tisoče romarjev; tista se vsako leto s procesijo prenese v glavno mesto, tam je 14 dni v češenje izpostavljena, in potem jo prav slovesno nazaj spremljajo. Ravno tako je v mestu Tomsk-u, kamor se z bližnjega terga vsako leto 1. majnika prinese v slovesni procesiji imenitna podoba, imenovana Odigitrija (Vodnica). Tudi pri razkolnikih v Turčiji, Moldavi, Albaniji in Srbiji se nabajajo Mariji v čast posvečene cerkve in podobe; posebno pa v Bulgariji v mestu Sofiji je več slovečih podob Matere Božje.

To naj nam služi v prijetno tolažilo in zaupanje, da Marija bo narod, ki jo tako goreče časti, v ne predolgem času zopet pripeljala h katoliški edinosti. Naj nas, kot pravoverne katoličane, spodbuja še k večemu češenju Marije Device. Ne pozabimo svojih ločenih bratov v Marijno priprošnje priporočevati; posebno še v mescu maju goreče molimo za nje. Zaupno jo prosimo, ker vemo, da ni bilo še slišano, da bi se kdo Mariji bil neuslišan priporočal. Tudi za te razkolnike bo tako dolgo pri svojem Sinu prosila, da jih bo zopet združil s pravo rimsko-katoliško Cerkvijo v čast svojo, blagor svete Cerkve in v zveličanje naših ločenih slovanskih bratov.

Iz Dubice v Bosni, 2. majn. 1882. (Konec.) Veliko saboto sem bil pri slovesnem obhodu uskersnem v avstrijski Dubici, ki se v tem loči od kranjskega, da se s početka, preden se monštranca vzdigne iz božjega groba, poje predpev: Quare dormis, exurge etc., in za njo psalm: Domine probasti me et cognovisti me. Potem se vzdigne presv. R. Telo, pa namesto kranjske trojne Aleluje celebrant trikrat prav glasno poje: Pax vobis; nolite timere, ego sum! Potem je obhod po navadnem redu; samo daje se s presv. R. Telesom štirikrat blagoslov, vselej na vse štiri kraje sveta, kar v sredi pota brez altarja, brez kajenja, ljudje vendar na odločenih mestih postajajo ter kleče čakajo, da se približa presv. R. Telo, s katerim se blagoslovi tibo in brez vseh okoliščin, kakor na Kranjskem, kadar duhoven gre bolnika obhajati. Pri božjem grobu stali so za stražo vatrogasci (gasivci), ktera družba se je počela ravno prošlo leto, ki so tudi prav po vojaško spremljevali obhod, ter nosili nebo in goreče baklje, vendar razun nosačev neba so vsi vselej po glasno dani komandi poklekovali o blagoslovih, tudi judje, katerih je en par vpisanih; celó pripravljani so bili ti judje nebo nositi; in eden zmed njih, ravno oni, ki je meni kučo v bosanski Dubici prodal, imel je svoje stanovanje prav lepo razsvetljeno; plačal je tudi verv za moj zvon ter mi obljubil še napraviti lep pert za altar moje kapelice. Zato se šalim ter pravim, da ima vendar še nekaj vesti, ker ga peče, da mi je drago prodal hišo, zato pa si to pečenje nekoliko hladí, da kaj dobrega meni stori. Razkolniki v avstrijski Dubici pa so pač čudni ljudje; v požarno stražo zapisalo se jih je s početka mnogo; ali zvolili so katoliki si zaštitnika (patrona) sv. Florijana, in kar naenkrat so vsi odstopili. Pa vendar imajo Serbi in Rusi ter vsi razkolniki svetce v velikem poštovanju, da n. pr. skor vsak Rus nosi podobo svojega patrona večidel pri sebi, jo stavi, kamor koli dohaja, na mizo ali kamor more, da pred njo opravlja svoje molitve. Kadar se je pa kje kaj umazala, jo najpred skuša očistiti, toraj jo po ljudski navadi dobro opljuje in obriše. Čul sem tudi, da so o krimski vojski iz Tersta čez Avstrijsko potujoči ruski vojaki posebno radi v cerkve zahajali ter se vsim svetcem poklanjali, in v neki cerkvi, kjer je bil božji grob postavljen, tudi berkaste rimljanske vojake, navadno stražo pri božjih grobih, kuševali, misleč da so svetci. Ali Dubički razkolniki so drugi tiči, ter se bojé sv. Florijana, ker zbog njega so zapustili požarno stražo! V bližnjem Jasenovcu pa jih je dosti pri tej straži, če tudi imajo zaštitnika sv. Florijana.

Kakovi zavihanca so Dubički razkolniki, so tudi pokazali pred nekterimi leti, ko so iz groblja (pokopališča) katoliškega, kjer sta bila na vsaki strani velikega križa, dva kipa (štatvi): Kristusov „Glej človek“, ter žalostne Matere Božje, po noči prestavili vsako na eno stran carske ceste, ki je kar blizo groblja. Pravil mi je to rojen Kranjec, doma iz Šent Ruperta, po pisanju Sovan, ki že davno po Hervaškem klepari (klanfari),

*) Ta mesečni časopis je organ bratovšine Marijnega serca. Izhaja v Würzburg-u pri L. Woerl-nu.

v Dubici stanuje, in kolikor je moč skerbi za olepšanje ondodne cerkve. Pravil mi je pa tudi, da one bogoskrunce je zadela ostra kazen, pa da nobeden ni umerl — navadne smerti. Kako vesel je bil ta že 70letni starček, da je mene, sopet Kranjca, tukaj dobil!

Došel pa je v bosansko Dubico pokranjčen Hervat za političnega načelnika, g. Nikolaj Tomić, bivši nadlajtenant kranjskih lovcev 19. batalijona, s katerimi je imel o zasedanju Ercegovine važno nalogo po onem gorjanskem svetu. Ko me je obiskat prišel ter zvedel, da sem Kranjec, me je prav po kranjsko pozdravil ter rad dohaja k meni, da se kaj pogovoriva. O svojih sinovih, kranjskih lovcih, mi je djal, da jih je prav rad imel, ker so bili vbojgljivi in zanesljivi, ter odkritoserčni kakor otroci svojemu očetu. Djali mi je vpričo več drugih gospodov, da Avstrija nima naroda hrabrejega od Kranjcev, ker on je že vse poskušal. Ali pristavil je tudi to, da je med njimi dosti strašnih pijancev, to je njihov madež. Iz tega vidim, da se ni samo laskal meni, temuč je govoril kakor je mislil, ker je brezobzirno povedal veliko napako Kranjcev, ktera jih stori toliko nesrečnih. Čutim pa tudi, da se je res precej pokranjčil v svojem vedenju in mišljenju; mož je brez vsake pokritosti in zvičajnosti, zato se pa prav dobro vjemava v svojih nazorih, in on, če tudi razkolnik, brez prikrivanja spoznava, da v Bosni za Avstrijo ne bode poprej mirú, dokler ne bode večina stanovnikov katoliška, ker razkolnici dihté po Srbiji ali Crnojgori. — Z Bogom! Val. Lah.

Iz Amerike. Belvidere v Min., 13. apr. 1882. (Spodbudni véliki teden. Cerkevno petje itd.) Kakor sem zadnjikrat omenil, smém pohvaliti večino svojih faranov kot dobre katoličane stare nemške korenine. To so pokazali tudi véliki teden. Pota so bile gerde, vreme deževno; vendar so prišli v cerkev peš — ker voziti se ni bilo mogoče, vse tri dni vélikega tedna — posebno véliki petek je bila cerkev polna. Vidil sem stare možičke in ženice, ki so prišli cele 3 milje — eno uro hoda — k sv. opravilom.

Spovedi sem bil razdelil tako le: V praznik Marijnega Oznanjenja dekleta, cvetno nedeljo fantje, véliki četertek žene, véliko nedeljo možje, véliki torek in bélo nedeljo ostali, ki ne spadajo k družinam itd. Res me je skerbelo, kako bi vse vravnal, da bi se božja služba kolikor mogoče slovesno obhajala. En sam duhoven pri cerkvi, brez učitelja ali mežnarja, težko shaja pri cerkvenih opravilih velicega tedna, celó v cerkvah, kjer imajo, kakor tukaj po mestih, izurjene pevce. Toda tukaj imam nov dokaz, kaj stori dobra katoliška šola v fari. S svojimi dečki in otroškimi petjem sem vse dosegel, kar sem hotel. Zberizil in podučil sem ministrante, da so vse storili po opravilih in šli moško kot vojaki v procesiji k božjem grobu v četertek in petek, 12 njih z gorečimi svečami. Peli so otroci vse, kar liturgika zahteva, latinsko s polnim tekstom. Kaj mično je bilo jih slišati cvetno nedeljo, ko so v dveh korih antifone pri procesiji peli po psalmskem tonu, in potem štirje ministranti v koretljih krepko koru odgovarjali pri „Gloria laus“. Ravno tisti štirje so véliko saboto pred altarjem klečé v ministranški obleki izvrstno peli litanije svetnikov, in kor jim je na galeriji odgovarjal. Tem štirim dečkom sem se mógel sam čuditi, — kajti res je bilo treba „korajže“, da so pred polno cerkvijo, ko so bile vsih oči na-nje obrnjene, peli čisto sami — cele dolge litanije, in peli so jih brez pomote, urno in gladko, kakor da bi bili že latinske šole študirali.

Od kar imamo redovne Sestre tukaj, to je, od lanske jeseni, otroci pojó vsako nedeljo pri sv. maši, in sicer latinske cecilijanske maše, priredene nalašč za otroške kore, kakoršne izdaja naše ameriško cecilijansko društvo.

Véliki četertek so mógli prvič peti tako mašo brez orgelj — in šlo je vse gladko. Po maši med procesijo ravno tako gladko „Pangue Lingua“. V petek so peli „Improperia“, „Crux fidelis“ itd., pa „Vexilla regis“ po melodiji Riharjevi „Kraljevo znamenje“. Véliko saboto mašo latinsko in vmes natanko liturgične večernice; v četertek in petek zvečer pa so lepo zapeli po dvoje nemških pesem pri Božjem grobu, in véliko nedeljo razun novo naučene maše, še več nemških velikonočnic. Se vé, da je vse to stalo veliko truda, pa redovna Sestra orgljavka jih je vse naučila. Tudi Božji grob so bile Sestre krasno okinčale; in molivcev je bilo zmeraj dosti pred njim. Kaj pa, da je vse napravilo dober vtis na ljudi, in jako ponosni bili so posebno starši omenjenih otrók. V cerkvi so se nekteri solzili, drugi so djali: „Es war gerade so schön, wie in Deutschland“. — Irceem pa je bilo skoro vse novo, ker dosedaj nekteri med njimi niso nikjer imeli priložnosti videti takih cerkvenih obredov.

Toda, ne pišem tega z namenom, češ, da smo v Belvideri obhajali te praznike lepše kot drugje — ne; povsod, kjer je le mogoče, katoliške cerkve v Ameriki obhajajo te dni jako slovesno, in ljudstvo se pridno vdeležuje. Po mestih posebno je te dni vse jako véličastno v cerkvah. Omenjam naše praznovanje le zato, da se vidi, koliko se z malimi močmi pa z nekolikim trudom dá storiti, in koliko posebno k temu pripomore dobra šola.

Govoré o katoliških cerkvenih slovesnostih sploh po Ameriki, smém reči, da se obhajajo veliko lepše kot po Kranjskem. Največ k temu pripomore lepi red, kterege je ljudstvo navajeno, katoliške društva s skupnimi obhajili, pa cerkevno petje, za ktero imamo vsaj po mestih dobre moči. Petje je dosedaj po večih cerkvah bilo navadno preveč necerkveno, teatralično; toda zdaj so začeli škotje zoper to delati in cecilijansko društvo bo povsod zmagalo. — Samo enega pogrešamo: res obraženih katoliških organistov. Pevci se lahko dobé, tudi orgljavk je dovolj... — Cecilijansko društvo ima že orgljarsko šolo v Milwaukee, in upamo, da bo temu (slabemu brenkanju) v okom prišlo, potem pa bo naša cerkvena glasba v Ameriki stala res na visoki stopinji. Bog daj!

No, pa moram pustiti te premišljevanja in se verniti tje, kjer sem začel. Véliki teden in véliko nedeljo tedaj sem obhajal doma, — velikonočni ponedeljek pa sem imel spovedi in Božjo službo v Mazepi. Precej truden sem zdaj po praznikih, vendar sem vesel, da se je veršilo vse tako dobro. Večina mojih faranov je tudi že opravila velikonočno spoved; ker so pota tako slabe, mi ni bilo moč dobiti nobenega duhovna, da bi mi bil pomagal; spovedati sem jih torej mógel vse sam. Zdaj bo pa malo počitka za en čas.

Zima je bila letos tukaj brez snega. Še le ta teden čutimo, da se bliža spomlad, ki je torej letos pozna, in začeli bomo sejati.

J. Tori.

Kaj je glavna reč pri sv. birmi in pri prvem sv. Obhajilu?

Ne lepa obleka, le lásni koderci, ne bogato okinčane sveče, ne lepo vezane molitvene bukvice, ne sladkostni zajutrek ali kosilo, ne darila od botrov ali sorodnikov. Glavna reč je obleka milosti božje (stan grade božje), venec nedolžnosti, detinsko-pobožna bogoljubnost in zbranost v duhu, pri sv. birmi priserčno kopernenje po sv. Duhu in njegovih darovih, pri sv. Obhajilu pa živo hrepenenje po nebeškem Ženinu, po Jagnjetu Bož-

jem, ki se v prvo sklene z lepo otročjo dušo. Glavna reč je vredno prejetje sv. zakramenta.

Globoko v dušo mora zaboleti, ko se tolikrat vidi, da to, kar je poglavitno in prvo, se stori za postransko, in to, kar je le postransko (včasih še celó grešno), se stori za poglavitno. Zato so večkrat potem otroci tako silo spačeni in vsi zanikarni in zgubljeni.

Res je, da otroci, ki grejo k prvemu sv. Obhajilu, so cvetje zadevnih srenj, ki se ta dan Gospodu daruje, in zunanje odlikanje, lepši oprava, kakor nedolžno oveseljenje z jedjo, z darilom itd. je na pravem mestu (vse pa spodobno in zmérno!): toda gorjé, ako je darovani cvét červiv, zjeden, ako so otročje duše zatopljene zgoli v posvetne praznosti, lišpe, nečimernosti!

Starši in oskerbniki imajo dolžnost podpirati trud duhovnih pastirjev, da otroci serce in misli obračajo na to, kar je poglavitno, da so resnobni in se ne razmislijo, ne raztresejo precej po prejetih zakramentih v posvetne nečimernosti. Kako bodo odgovarjali na primér botri, kateri birmance napajajo z vinom, tako natepejo z raznimi sladkarijami, da otrok več pametno misliti ni zmožen! Naj botri, domači otroka večkrat opomnijo, kje je bil, kaj je prejel itd., da se mu blagi vtis iz serca ne zgubi.

Neki sorodnik, mladeneč, precej starši od mene, mi je po sv. birmi rekel samo besedice: „Kako srečen si ti danes!“ in te besede so me močno v duhu povzdignile; velikokrat v življenji sem se jih spominjal. Škoda, da nisem bil v srečni priliki, več spodbudnega slišati. (Po: „Für Auge und Herz.“)

Razgled po svetu.

Avstrijsko. Colna postava — kaj ima v sebi? Po novi colni postavi, ki se zdaj obravnava v državnem zboru, bode postavljen visok davek na vvažanje tujega blaga in pridelkov v naše dežele. S tem bo pomagano domačim kmetom, kupcem, obertnikom, ki bodo za svoje lastne pridelke in robo kupcev ložej dobivali, ker tuje blago ne bo tako po ceni; država pa bode dobivala precej milijonov colnine in ne bo treba teh prihodkov drugod iskati. Levica po svoji navadi tudi temu nasprotuje; vendar se je več levičarjev pri glasovanji bilo umaknilo.

Več poslancev, med katerimi je tudi g. Klun, je podpisalo prošnjo tirolskega poslanca Zallingerja do denarnega ministra, naj bi vlada delala na to, da bodo hranilnice bolj vstrezale svojemu namenu s tem, da proti manjšim obrestim dajejo posojila na zemljišne posestva.

V državnem zboru se posamezni glasovi vzdigujejo zoper naseljevanje tistih judov na Avstrijskem, ki beže iz Rusije.

Laško-framasonske samosilstva. Kolikor bolj se velike nekatoliške vlade nagibajo k pravici in človekoljubnosti proti katoliški Cerkvi, toliko hujše je trinoštvo nekterih katoliških (prav za prav framasonskih) vlad proti taisti. Laški framasoni prav tako počenjajo, kakor da bi hotli Cerkev na prvo zaderniti in potem zadušiti. Po novi naredbi ministra za pravosodnost in bogočastje se zahteva, da vsak škof, predno se cerkveno izvoli ter prekonizuje, si mora dobiti kraljevo izvolitev za vse tiste škofijske stole, do katerih ima krona pravico patronata; pri družih pa se mora iskati kraljevo dovoljenje za zverševanje škofovske službe („exequatur“). Ako bi škof brez tega škofovski stol zasedel, se mu za vselej vzame priznanje od strani krone. Ta naredba ima tudi ta nasledek, da škofje pred doseženim omejenim privoljenjem (exequatur-om) ne morejo nastopiti

časnih svojih zadév (temporalia) in tudi ne deliti beneficij, ker vse izpraznjene beneficije v časnih zadevah vpravlja vlada ter jih daje samo onim, kateri prineso izkaz od duhovnega pastirja, poterjenega od države. Minister je povedal tudi vzrok tega samosilstva, češ, da je obnašanje papeževo proti sedanjí vladi zeló neprijazno. Tedaj zopet toži požrešni volk, da mu jagnje kalí vodo. Kolika krivica se s tim valí na papeža, vidi vsak, kdor pregleda Leonovo djanje od njegovega nastopa do današnjega dné. Bil je vedno ves prizanašljiv do posvetne vlade. Ako je pa branil pravice sv. Cerkve in škofov zoper krivice, je s tem spolnoval le svojo dolžnost. Vedno je tedaj tista laži politika, ki kriči: „Svobodna Cerkev v svobodni državi!“

Prusko. Na Nemškem je eden glavnih stebrov kulturne borbe spodmaknjen. Spodnja in gospôska zbornica v Berlinu ste sprejeli vladino predlogo v prid edinosti med vlado in katoliško Cerkvijo. Veselo je bilo, da v gospôski zbornici so bili vsi boljši življi za predlogo in torej za povernitev mirú. Po večem so bili profesorji, kakor pravi „Kathol. Missbl.“, in zastopniki velikih mest, ki so še nasprotovali po znanem kopitu: „Je gelehrter, desto verkehrter“ (kolikor bolj učen, toliko bolj okužen). Eden pravdosrednikov v spodnji zbornici je veliko žolca izsikal, češ: zdaj je delo tolikih skerbi in trudov tako sramotno pokopano, namreč tiste majnikove postave, ktere je skoval pekel s pomočjo lažnjivih prostomišljakov. Se vé, da ti sovražljivi ljudje tega ne pomislijo, koliko grehov so si s svojimi majnikovimi postavami na vest nakopali, — koliko dobrega za veliko lét, morebiti za vselej razdjali, koliko kužnosti zasejali. In kaj jim je to rodilo? Nič kot ljudski šepot in sramoto, ktera bo še le potlej prav očitna, ko se bo celo poslopje majnikovih kerparij v jamo zgrudilo. Kultusminister sam je nekega krokodilosolznega tarnavca prav pošteno zavernil in ošibal. Kako neki se bodo taki zagrizenci deržali, ko bodo svoj čas pred večnim Prednikom v poslednjem parlamentu prav živo vidili in slišali, komu so služili in kaj si s sovraštvom resnice zaslužili!

Slavni Windthorst je tudi v tej priliki govoril in terdno nado izrekel, da mir se bo popolno povernil in razsulo se do čistega babilonsko poslopje majnikovih postáv.

V Osnabruku je bil 3. majnika novi škof dr. Bern. Höting med velikimi slovesnostmi posvečen. — V M. Gladbach u in v Essen-u se vstanovljate viši katoliški dekaniški šoli. — V Crefeldu je kraljeva vlada katoličanom dovolila izločno katoliško šolo; protestanškimi otrokom so odkazane protestanške šole.

V Hilberoth-u je 2. t. m. umrl 60letni župnik Rothes in izmed 813 duhovnij je že 249 osirotelih; to je storila psevdoliberalna kulturna borba. Vsaki teden se bere o novih osirotelih farah, ker dušni pastirji vedno merjó, marsikteri vsled terpljenja po verskem preganjanji. Zraven tega je samo na Parskem 600 duhovnov, ki so vsled zverinskega preganjanja morali Prusijo zapustiti, in brezserčni profesoraki poslanci zdaj solze prelivajo, ko preganjanje ponehuje!!

V Freiburgu bode vikári škof preč. g. dr. Jan. K. Orbin, dosedanji oskerbnik, roj. v Bruchsal-u l. 1806, 1830 mašnik posvečen, 1847 postal kanonik, in lansko leto kapitelski vikar.

Kako Angleži sodijo francosko samosilstvo? Glavni časnik vse Angleške, „Times“, je pisal dolg članek o francoski učni postavi, ki izključuje veroznaustvo iz šol, in pravi, ko bi se bila podobna postava naložila Angležem, bi bila taista zbudila neko stvar, ki je podobna puntu. „Times“ pristavljajo: „Francozi, z vsim svojim

razvpitim navdušenjem za svobodo, so bolj urezani za sužnji jarem, kakor pa Angleži“. K sklepu pa veliki organ živo poterjuje djanje francoskih škofov, ki se moško ustavljajo toliki framasonski nesramnosti.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

22. vel. travna. S. Julija dev. — 23. S. Deziderij šk. — 24. B. Marija D., pomoč kristjanov. — 25. S. Filip Nerij. — 27. Binkoštna sabota (zapovedani post), sv. Magdalena P., dev. — 28. Binkoštna nedelja. Prihod sv. Duha.

Zahvale:

Št. 56. Po večdnevni bolezni v glavi bila sem že vsa otečena. Poklekнем pred altarjem Naše ljube Gospé, s terdnim zaupanjem kličem: Ljuba Gospá, pomagaj mi, daj mi v glavi zdravje! In v tem trenutku obljubim, ako mi pomaga, da hočem po „Danici“ razglasiti, in čez četert ure mi popolnoma oteklina odjenja in vsa bolezen ter popolnoma ozdravim. Čast in zahvala Naši ljubi Gospéj bode iz mojega serca vekomaj puhtelo za toliko pomoč Mariji, ljubi Gospéj presv. Serca.

V Ljubljani, 6. vel. travna 1882. *Marija.*

Št. 57. Hvaležnost in dolžnost me priganja in ljubezen me sili, da naj naznam dobroto, ki sem jo prejela na priprošnjo N. lj. G. in sv. Jožefa. V velikih stiskah sem bila v več rečéh in si nisem mogla sama na nobeno plat pomagati. Naj veči je bila pa ta britkost, ko sem bila več lét v pravdi in je bilo že skor vse upanje zgubljeno; zatekla pa sem se z devetdnevnic k N. lj. Gospéj in sv. Jožefu in obljubila po „Danici“ razglasiti, ako bom uslišana. Bila sem res prav kmali uslišana in vse se mi je srečno doveršilo; torej čast in zahvala večnemu, dobrotljivemu Bogu in priprošnji N. lj. G. in sv. Jožefu.

S Primorskega.

M. K.

Št. 58. Serčno hvalo in spoznanje naznamjam v imenu matere in družih zadevnih za gotovo, očitno zboljšanje, doseženo po Naši ljubi Goséj presv. Serca v prav nevarni bolezni v gerlu šestletnega otroka. Opravila se je z obljubo oznanjenja v ta namen sv. maša. — Hvalo in čast dati moram Mariji Devici tudi za gotovo pomoč v lastni bolezni. Devetdnevnic, na čast Naši ljubi Goséj opravljena, pripomogla je hitro in veliko.

Na Goriškem, 12. vel. travna 1882.

Karol Čigon, kaplan.

Št. 59. Podpisani se prav ponižno zahvaljuje Mariji Devici za pomoč v veliki nesreči pri žaganju čokov, ter pristavlja, da če Marija že grešnikom toliko milosti skazuje, koliko jih ona skazuje še le pobožnim kristjanom in vérnim njenim častivcem!

V Vitovljah, 8. vel. travna 1882.

J. Kr.

Št. 60. Že več lét bolehen duhoven se priserčno in ponižno zahvaljuje nebeški Kraljici, ker mu je po hudi in dolgi bolezni sprosila boljše zdravje. Zdaj jo še te milosti prosi, naj bi se mu stanje še toliko zboljšalo, da more v kratkem k altarju Gospodovemu pristopiti.

V molitev priporočeni:

Neka oseba, ki se je vođenica hoče prijemat, da bi se ozdravila na mile priprošnje N. lj. G. in velikega pomočnika sv. Jožefa. — Mati priporočuje sina za modrost in za srečo pri njegovih opravilih. — Tri osebe

za zdravje. — Letošnji novoposvečenci, zlasti po Slovenskem. — Neki duhoven v svojih potrebah.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XVIII. pogl.)

22. vel. travna. *Vsak razumni človek spozná modrost, in hvali njega, ki jo je našel.*

23. *Ne hodi za svojim poželenjem, in obračaj se od svoje volje.*

24. *Ako spolnuješ želje svoji duši, te bo dala v sméh tvojim sovražnikom.*

25. *Vino in ženske storé, da modri odstopi od vere.*

26. *Kdor se derži nečistnic, je hudoben; gnjiloba in červi se ga bodo polastili, ... in veržena bo njegova duša iz števila živih.*

27. *Kdor se hudobije veseli, je zaznamnjan. ... (Nečistnik je zaznamnjan ko nesramuež, ki sam sebi sramoto dela.)*

28. *Ne ponavljaj hudobne in terde besede (to je, ne pripoveduj drugim opravljanja in obrekovanja), in ne boš škode terpel.*

Listek za raznoterosti.

Majnikov zvonček.

Poznaš cvetlico v logu,
Ki zvonček se glasi?
Priklije le spomladi,
Ko travnik zeleni.
O glej, kakó lepó se
Zmed perjiča smehljá;
Al kaj je to, da zvonček
Sedaj glasú ne dá?
Nekdáj — tako velijo —
Prelép je glas dajal,
In potniku besede
Presladke šepetal:
„Postoj, postoj, prijatelj!
Ozri se v log in gaj,
Napajaj dušo svojo,
Tu cvete lepi maj!
Le bliže k nam pristopi
V ta slavospevni krog,
Mi vsi zvonimo pesem:
„Preslavljen bodi Bog!““
In zvončki zadonijo
Nebeške pesmice —
Popotniku razjasni
Se lice in sercé.
Ti vprašáš pa: odklej da
Cvetlica že molčí?
Zakaj, zakaj pač danes
Več zvonček ne zvoní?
— Kdor z duhom čuje, zvonček
Mu zméraj je poječ;
Le gluhim dušam vedno
Se zvonček zdi molčéč!

Žlogar.

Anton Alojzij Wolf, knezo-škof Ljubljanski. Spomin 100letnice njegovega rojstva. Spisal Ivan Lavrenčič. — Na čelu dobro zadeta slika Wolfova. V vsakem oziru prav lična knjižica (ponatis iz „Novic“), ki se dobiva pri Blazniku in v kn.-šk. semenišu št. 36. Cena 45 kr.

Drag je spomin slavnega Antona Alojsija Volfa; toraj dobro došla spominaska knjižica!

Birmanje bode: Šesto nedeljo po veliki noči (21. t. m.) v Polhovem gradcu; naslednji dan pa v Horjulu.

V katoliški bukvarni dobiš: „Das Christenthum und die Einsprüche seiner Gegner. Eine Apologetik für jeden Gebildeten, von Dr. Ch. H. Vosen; 4. Aufl. 1881.“ Ta knjiga je obilno znana in bi bilo odveč jo hvaliti; opomniti pa moramo, da pri izdelavi pridig in keršanskih naukov so zlasti dan danes negibno potrebne take knjige, v katerih so temeljito overženi vsi glavni ugovori zoper keršanstvo. O veliki knjigi, ki ima 853 strani, pravi „Lit. Handweiser“, da je morebiti bolj pripravna kot katera si bodi, vérnega poterditi, dvomnega podučiti in vmiriti, nevérnega prepričati, in želí, naj bi se to čversto delo razširilo zlasti med akademiško mladino, za katero je močen pomoček, da se obvaruje nevarnosti zastran vere, ktere ji žugajo od univerze.

„Die Hölle. Im Anschlusse an die Scholastik dargestellt von Lic. Jos. Bautz, 1882.“ Učena knjiga obsega v 3 odsekih ter 18 §§: I. Splošne določila o obstoju, kraju in terpežu pekla. II. Bistvo večnega nezveličanja. III. Lastnije in pridavki večnega nezveličanja. Knjiga v osmériki obsega 210 strani in ima ob koncu tehtne besede: „Nobeden, ki ima pekel vedno pred očmi, ne bo prišel v pekel; pa tudi nobeden mu ne bo odšel, kteri ga pozabi, zaničuje.“ (Jan. Kriz.)

„Komm', heil. Geist!“ (Veni, sancte Spiritus), od dr. Ot. Zardetti, 1882, binškožna knjižica za take, ki premišlujejo.

Posebno praktična je: „Die sieben Gaben des heil. Geistes, von Jos. Schneider, Dülmen.“

† **Iz Dutovelj.** S tužnim srcem oznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je častiti gospod Jernej Brence, duhoven v Dutovljah in ljudski učitelj z zlatim križcem s krono za šolske zasluge, rojen na Dovjem na gorenjem Kranjskem 11. avg. 1820, po dolgi in mučni bolezni prejemiš svete zakramente za umirajoče, 14. maja ob 6 zjutraj mirno v Gospodu zaspal; pokopan je bil v ponedeljek 15. maja ob 5 popoldne. Bodi mu večni mir!

Žaljuoči sorodniki.

Podporno duhovsko društvo štajersko se je vstanovalo na novo za tri leta; predsednik mu je preč. g. kan. Fr. Kosar, namestnik gsp. dek. M. Stranjšek, blagajnik preč. g. kan. Orožen, zapisnikar dr. M. Napotnik.

Poreško-Poljski škofjski list za mesec mali traven naznanuje na prvi strani z odličnim tiskom, da prečastiti ondotni škof presvitli gospod Janez Glavina so po cesarskem sklepu od 19. sušca 1882 izvoljeni za teržaško-koparskega škofa in da so sv. Oče papež tej volitvi priterdili. Naznanjeno je z vošilom za povišanje ob enem žalovanje, da je škofija Poreška zopet brez višega pastirja, pa tudi upanje izrečeno, da po cesarjevi dobrotnosti in po previdnosti Kristusovi dobijo kmalo vrednega naslednika odstopivšemu milostnemu gospodu škofu Janezu Glavinu.

Molitev pomaga. Iz Berlina iz neke prav imenitne družine ima Dülmenski „Missionsblatt“ to-le dogodbico. Oče že 40 lét ni več prejemal ss. zakramentov, vse prošnje njegove hčerke so bile zastonj. Svetovano je bilo hčeri, naj le stanovitno moli in obljubi, da bo uslišanja svojih molitev v omenjenem listu razglaševala. In

glej, ta velikonočni čas se je oče dal omečiti in je prejel ss. zakramente.

Nasledki krive prisega. V vasici D. na Parskem je 6. kimovca lanskega leta več kmetov mirno sedelo v kerčmi pri poličih óla. Nепреvidoma se za prazen nič skregajo in spopadejo tako hudo, da je bil enemu kmetov srednji perst na desni roki čisto odrezan, pavec in kazavec pa sta mu bila hudo poškodovana. — Ali je to kaj tako posebnega? utegne kdo prašati. Poglejmo dalje. Pred dobrimi deset leti je ravno ta ranjeni kmet ob ravno tem času sedel pri ravno ti mizi in je pred sodnjo komisijo ravno tiste tri obsekane perste v krivični pravdi vzdignil ter je krivo prisegel, ko je bilo prašanje zavolj nekega prestavljenega mejnika. Leta 1870 je ta kmet mógel iti v vojsko zoper Francoze. V ti vojski mu je bil ravno ob času krive prisega odstremljen znaten kos spodnje ustnice, in sedaj mu je bila ob ravno tem času in ravno na tem mestu obsekana roka, ktero je bil za krivo prisego povzdignil proti nebesam. („Missbl.“)

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Duhovniki Vinica in Goče ste razpisani. Kanoniško vmesčeni so bili oč. gg.: Jan. Štamcar na Poljanico, Lovr. Krištofič na Kovor, Jan. Oblak na Borovnico, Fr. Jarc na Mirno, Lovr. Urbanija na Žalino, Andr. Volc na Šent Vid nad Ljubljano. — Č. g. A. Mandelc, župnik v Banjaloki, je prostopil v kapucinski red. Č. g. duh. pom. Mat. Gerzin, gre za administratorja v Banjaloko; č. g. Jan. Tavčar ravno tako v Fužine, č. g. duh. pom. Gašp. Vilman enako na Sela pri Šumb. Prestavljeni so oč. gg.: Fr. Kregar v Radolico, Jož. Resnik k sv. Jakopu v Ljubljani, Ign. Korén v Stari terg pri Polj., A. Zaman postal je 1. kapl. v Semiču, Jož. Samide pride za 2. v Semič, Jan. Bevec s Podvelba v Lasiče, Ant. Lenasi za kurata v Podvelb, Jan. Mazgon v Mirno peč, Jan. Pekovec v spod. Idrijo. — V pokoj grejo oč. gg.: Mat. Šutej, župnik v Vinici; Jan. Pfeifer, bivši benef. v Hračji, in A. Lampe, kurat v Gočah. — Č. g. Jan. Porenta, sakristan itd. v Šenklavžu v Ljublj., je od patrona predstavljen za Cirkuico.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Milgsp. prošt dr. Anton Jarc 5 gl. 50 kr.

Za cerkev Jezusovega prasu. Serca v Ljubljani: Iz Teržiča po č. g. administr. Fr. Spendalu 1 gl. — M. W. 5 gld.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Z Verhpolja pri Vipavi 2 gld. 42 kr. — S Poljice 5 gld. 60 kr. — S Štange 9 gl. — Iz Škocijana pri Dobravi 26 gl. 66 kr. — Z Berda 12 gl. 62 kr. — S Trate 11 gl. — S Podbrezja 17 gl. — S Svibnega 17 gl. — S Fužin 2 gl. — Č. g. farni oskerbnik I. Tavčar 1 gl. — S Suhorij pri Košani 28 gld. — Iz Šmartnega pod Šmarno goro 7 gl. — Iz Logatca 19 gl. — Iz Grada 15 gl. — Od Šent Jošta nad Polhovim gradcem 23 gl. 62 kr. — Iz Novega mesta po č. g. vikarju M. Barbo tu 20 gld. — Od Sv. Gregorja 13 gl. 20 kr. — Iz Teržiča po č. g. administr. Fr. Spendalu 20 gl.

Za sv. Očeta: Neka oseba po č. g. Ant. Žlogarju 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Teržiča po č. g. administr. Fr. Spendalu 5 gl. — M. W. 1 gl.